

Лисенко В.В.

Національний транспортний університет
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність С1
«Економіка та міжнародні економічні відносини», ОПП «Економіка», 1 курс
Наукова керівниця: Шевчук В.О.
Національний транспортний університет,
к.е.н., доц., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки

ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА, ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ У СУЧАСНІЙ ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Останнє десятиліття характеризується активним розвитком цифрових технологій, які вплинули на всі сфери життя, зокрема й на фінансову. Одним із найяскравіших проявів цієї трансформації стала поява криптовалют – цифрових грошей, що функціонують на основі технології блокчейн.

Криптовалюта – різновид цифрової валюти, емісія та облік якої виконується децентралізованою платіжною системою повністю в автоматичному режимі (без можливості внутрішнього або зовнішнього адміністрування, зокрема і державними органами) [1]. Мета криптовалют – доставка грошей до всіх куточків світу. Саме завдяки цьому вона так потрібна для банків, які хочуть врегулювати транзакції міжнародного рівня.

Сучасний високотехнологічний світ уже неможливо уявити без криптовалюти. Гроші поступово змінюються, як і решта навколишнього середовища: з паперової версії переходять у цифрову. Це нововведення знадобилося, аби максимально спростити життя людини. Принаймні, такою була первісна мета криптовалют. Призначення віртуальних грошей спочатку було таким же, як і основне завдання звичайних купюр та монет. Електронні ресурси мали стати ще одним способом обміну товарами та послугами у віртуальному просторі. Але так сталося, що нині цифрові гроші, переважно, купують і продають, щоб заробити на різниці на стрибках курсу. Один із надійних сервісів – Changeit, де можна швидко й вигідно обміняти гривню на Tether (USDT), так званий цифровий долар. За твердженням розробників, курс цього криптовалютного токена прив'язаний до курсу американського долара [1].

Криптовалюта – це цифрові гроші, захищені криптографічним шифруванням. Вони не мають єдиного емітента, не підпорядковуються державними органами, а їх обіг відбувається через комп'ютерні мережі. Користувачі використовують цей альтернативний метод оплати для безпечних онлайн-транзакцій без посередників. Завдяки своїй децентралізованій природі криптовалюта не може бути регульована центральними урядовими органами, що робить її майже недосяжною. Децентралізація можлива завдяки технології блокчейн – віртуальному ланцюгу блоків, які слугують своєрідними цифровими журналами з інформацією про всі транзакції. Ці дані не можна видалити або змінити, що є великою перевагою для прозорої та безпечної торгівлі.

Другим стовпом природи криптовалют є свобода торгівлі. Користувач може вибрати будь-який метод оплати (включаючи фіатні гроші) та платформу, функціональність та політика якої йому найбільше підходять. До того ж ринок криптовалют, на відміну від традиційного, пропонує гнучкіші та зручніші варіанти комісій [2].

Перевагами криптовалют є:

1. Децентралізація. Відсутність контролю з боку держав і банківських установ дає користувачам повну свободу фінансових дій.

2. Швидкість міжнародних переказів. Криптовалюти дозволяють здійснювати транзакції без посередників і з мінімальними комісіями.

3. Прозорість та безпека. Завдяки технології блокчейн кожна операція зберігається у відкритому реєстрі, що зменшує ризик підробок.

4. Інноваційний потенціал. Криптовалюти сприяють розвитку фінтеху, смартконтрактів та електронної комерції

5. Захист від інфляції, оскільки більшість цифрових активів не прив'язані до певної валюти чи економічної системи. Їхня ціна відображає глобальний попит, тоді як інфляція пов'язана з конкретною країною. Як інвестор, власник криптовалюти може бути впевнений, що його заощадження не втратять свою вартість з часом. Більше того, їхня вартість зростатиме. Розробники деяких монет встановлюють ліміт на загальну пропозицію, що робить токени дедалі рідкіснішими з часом і підвищує їхню ціну.

6. Великий ризик – можливість великих нагород. Сьогодні ринок пропонує більше 10 000 криптовалют, кожна з яких має свої особливості волатильності. Але це одна з ключових сфер, де інвестори можуть отримати значні прибутки, і добре підібрана інвестиція може принести суттєві прибутки. Ціна токена Polygon стрімко зросла у 2021 році. Починаючи рік з ціни всього \$0,018 за токен у січні, він піднявся до історичного максимуму \$2,92 до грудня. Це становило вражаючий прибуток понад 16 000% для ранніх інвесторів [2].

Попри зростання популярності криптовалют, суспільство стикається з низкою проблем – від правової невизначеності до ризиків безпеки. Інвестування в криптовалюти, хоча і пропонує багато переваг, також має деякі недоліки, які варто врахувати перед прийняттям інвестиційного рішення.

Недоліками інвестування в криптовалюти є:

1. Висока волатильність ринку. Це означає, що ціни на криптовалюту часто різко коливаються, причому не тільки в бік підвищення, але і в бік зниження. Недосвідченим інвесторам може бути особливо важко змиритися з такою непередбачуваністю.

2. Відсутність єдиного законодавчого регулювання. Криптовалюти – це новий вид активів, який ще не повністю врегульований у всіх країнах. В Європейському Союзі вони розглядаються як альтернативні засоби платежу, що не підлягають оподаткуванню ПДВ. Однак у деяких країнах, таких як Польща, ринок криптовалют ще не повністю врегульований. Це означає, що інвестори повинні бути обізнані про певні невизначеності, пов'язані з юридичними аспектами інвестицій в криптовалюту.

3. Можливість використання в тіньовій економіці. Анонімність транзакції приваблює злочинні структури.

4. Загроза кібератак. Ринок криптовалют зазнає постійних загроз з боку хакерів. Хоча користуватися онлайн-гаманцями зручно, вони не завжди забезпечують достатній захист активів. Тому інвесторам з великими обсягами капіталу в криптовалюті варто розглянути можливість переміщення своїх коштів на захищені офлайн апаратні гаманці. Це безпечніший метод зберігання криптовалют. Крім того, варто використовувати надійні паролі, не повідомляти їх нікому, використовувати двофакторну автентифікацію та інші доступні заходи безпеки [3].

Також проблемами функціонування криптовалют є недовіра суспільства, адже значна частина населення не розуміє принципів роботи криптовалют, що гальмує їх поширення, та велике енергоспоживання при манінгу (наприклад, мережа Bitcoin витрачає більше електроенергії, ніж деякі держави).

Можливими заходами щодо вирішення проблем є:

- правове регулювання – створення державних та міжнародних норм, які визначатимуть статус криптовалют, порядок оподаткування й відповідальність за порушення;
- освітні програми з підвищення фінансової грамотності громадян, навчання основам блокчейну, безпечного зберігання криптовалют;
- розвиток екологічних технологій використання енергоощадних алгоритмів майнінгу (Proof-of-Stake замість Proof-of-Work);
- контроль і сертифікація криптоплатформ через створення надійних бірж, що гарантують безпеку коштів користувачів;

- інтеграція криптовалют у фінансовій системі через розробку національних цифрових валют (CBDC), що може стати компромісом між свободою крипторинку та контролем держави;
- страхування цифрових активів – запровадження механізмів компенсації втрат у разі кібератак або збоїв.

Підсумовуючи, можна сказати, що інвестування в криптовалюти може бути перспективним, але в той же час вимагає обережності та розуміння ризиків. Важливо приймати обґрунтовані інвестиційні рішення та усвідомлювати як переваги, так і потенційні виклики.

Криптовалюта є одним із найцікавіших явищ сучасної фінансової сфери, оскільки поєднує технологічні інновації та нові можливості для користувачів. Вона привертає увагу завдяки децентралізованій природі, що забезпечує незалежність від банків і держав, високому рівню прозорості та безпеки транзакцій, а також потенціалу для інвестицій і розвитку цифрової економіки. Інтерес до криптовалют зростає, бо вони відкривають шлях до нових фінансових інструментів і форм взаємодії у глобальному цифровому світі.

Крім того, криптовалюти відкривають нові шляхи для інвестицій, створення цифрових активів і розвитку блокчейн-технологій у різних сферах – від фінансів до логістики та мистецтва. Саме поєднання технологічної новизни, фінансових переваг і потенціалу для майбутніх змін робить криптовалюту настільки цікавою і важливою для сучасного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Навіщо сучасному світу потрібна криптовалюта?
URL: <https://sundries.ua/navishcho-suchasnomu-svitu-potribna-kryptovaliuta/> (дата звернення: 17.11.2025).
2. Переваги та недоліки крипто валюти. URL: https://cryptomus.com/uk/blog/pros-and-cons-of-cryptocurrency?srsId=AfmBOorT_J1b7YKxCXKHVy05Jo-Bt_bBraKoagG5wbEULpJtDM9f8U5i (дата звернення: 17.11.2025).
3. Плюси та мінуси інвестування в криптовалюти – посібник для початківців.
URL: <https://www.bitomat.com/uk/blog/wady-i-zalety-inwestowania-w-kryptowaluty-poradnik-dla-poczatkujacych> (дата звернення: 17.11.2025).

Лопушенко В.С.
Ліцей №280,
учень 11 класу

РИНОК ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ

Стрімкий розвиток цифрової економіки спричинив появу нових форм ринкових відносин. Однією з них є ринок внутрішньоігрових предметів, зокрема скінів у грі CS2, який займає важливе місце завдяки великій капіталізації, високій ліквідності та інвестиційному потенціалу. Актуальність цієї теми полягає в тому, що цифрові активи впливають на поведінку споживачів і відкривають нові можливості для інвестування. Метою цієї роботи є аналіз економічних чинників, які впливають на формування вартості та функціонування ринку скінів CS2. Для досягнення цієї мети потрібно розкрити поняття віртуальних активів, дослідити механізми утворення цін, визначити основні фактори вартості (дефіцит, попит, ліквідність), проаналізувати ризики та спекулятивні тенденції ринку, а також оцінити його перспективи як частини цифрової економіки. Наукова література трактує віртуальні активи як цифрові об'єкти, що існують у розподіленому інформаційному середовищі та можуть бути предметом цивільно-правових угод. Згідно зі звітом OECD (2023), до віртуальних активів належать криптовалюти, токенизовані права, NFT та внутрішньоігрові предмети, ринкова вартість яких формується поведінкою користувачів та відносною рідкістю. Водночас ринок скінів має високі ризики: відсутність чіткої правової бази, можливість маніпуляцій цінами, домінування